

[Morten Lange.]

det hurtigt vise sig, at vi bliver distanceret på mange andre også.

Det er vistnok en lykkelig balance, vi har valgt, hvad angår international og national udvikling af atomstationer. Det har jo vist sig, at det internationale samarbejde støder på ganske betydelige vanskeligheder i tilrettelæggelsen. Euratom er ikke helt, hvad den har været med hensyn til, skal vi sige public appeal; folk i Europa har måske nok lidt mere tiltro til, at det internationale samarbejde er en overbygning, og at grundpillerne må være, hvad man i hvert enkelt land kan få taget sig sammen til at lave. Dette gælder, så vidt jeg kan se, i noget højere grad, end vi på et tidligere tidspunkt af atomforskningen mente.

Men som sagt: jeg synes ikke, der er grund til at tage de store diskussioner om Risø just nu, da vi ved, at femårsplanen er undervejs. Det er ganske klart, at også andre steder har de deres planlægningsvanskeligheder; selvransagelse i planlægningen er en god ting.

Hr. Johan Philipsen gjorde det jo ganske klart, at planlægningen fra elektricitetsværkernes side i denne sag ikke er nem; det er heller ikke nemt at planlægge for atomenergikommissionen, men jeg tror, at vi har så stort et område at planlægge ind i, at jeg er temmelig sikker på, at nettoinvesteringen, selv om den er stor, vil vise sig at have været et godt og rigtigt, selv om det i sin tid var et særdeles dristigt, skridt.

K. Helveg Petersen: Det er kun rimeligt, at offentligheden interesserer sig for, hvad der foregår på Risø. Jeg tror, vi skal være taknemlige for, at man i pressen og i diskussioner i almindelighed beskæftiger sig med forskningsproblemer, herunder de problemer, der rejser sig omkring Risø. Som alle andre offentlige institutioner må Risø naturligvis være forberedt på, at folketinget anvender kritisk sans ved vurderingen af institutionens virksomhed.

Det spørgsmål, der har været noget centralt i folketingsudvalgets behandling af atomenergikommissionens beretning, er samarbejdet med erhvervslivet, og det er for så vidt rimeligt nok, når man ser på udgangspunktet for det, der førte til starten af Risø. Det fastslås i folketingsudvalgets betænk-

ning, at flertallet ikke mener der er nogen uoverensstemmelse mellem atomenergikommissionen og erhvervslivet ud over de mindre divergenser, der må anses for naturlige. Men man henstiller i den forbindelse, at kommissionen gennemgår det i 1957 etablerede grundlag for samarbejdet med erhvervslivet for at se, om der er behov for justeringer.

I en udtalelse fra 1. november 1966 giver nogle af atomenergikommissionens medlemmer — medlemmer med særlig tilknytning til dansk industri — udtryk for deres tilfredshed med den debat, der har været ført, og de siger i slutningen af udtalelsen:

„Det må hilses med tilfredshed, at der nu fra alle sider synes at være enighed om at udforme arbejdet på Risø med dette sigte, og vi henstiller, at der herefter gives forsøgsstationens ledelse mulighed for i det rette arbejdsklima at tilrettelægge de kommende års virksomhed med hensynet til de indvundne erfaringer og de i den stedfundne debat fremsatte synspunkter.“

Med hensyn til de krav, som mindretallet har formuleret i en række punkter i beretningen, kan det siges, at Risø i væsentligt omfang opfylder de krav, der stilles; men der er formuleringer, der er lovlige bastante. Det vil næppe være muligt at opfylde kravet i punkt 3 i mindretallets opregning om, at man af Risøs regnskaber i det væsentlige skal kunne se, hvad de forskellige i programmet anførte arbejder har kostet, inkluderet deres andel i fællesomkostningerne. Det vil være meget svært at gøre op, og jeg tror, det vil føre til en overordentlig stærkt udbygget administration.

Det er rigtigt, som hr. Knud Thomsen gjorde opmærksom på, at man ikke i tilstrækkelig grad i den offentlige debat har været inde på den betydning, Risø har for forskningen i almindelighed gennem det samarbejde, der finder sted mellem Risø på den ene side og universiteterne og de højere læreanstalter på den anden. Jeg vil også gerne henlede opmærksomheden på, hvad videnskabsmændene siger i deres henvendelse af 30. november 1966, hvor de netop stærkt kommer ind på alle de områder, hvor et samarbejde finder sted, og understreger, at hvis Risø ikke eksisterede,